N:o 6. Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Expedition: HUSS & BEER. Stockholm den 15 Mars 1885. Pris: Helt år 6 kr. Halft år 4 kr. Lösn:r 30 öre. Annonspris 20 öre petitrad. Årg. 5.

Joh. Sebastian Bach.

Sebastian Bach.

Johann Sebastian Bach, »den tyska tonkonstens fader», härstammade från en urtysk, i Thüringen bosatt familj (hvaraf flere medlemmar utmärkt sig såsom tonsättare) och föddes i Eisenach d. 21 Mars 1685. Vid knapt 10 års ålder faderlös, upptogs han af sin broder, som var organist i Ohrdruf, och undervisades i dervarande lyceum. I broderns hus blef det honom dock snart för trångt, hvarför han 1700 utvandrade till Lüneburg, hvarest han antogs till diskantist vid Michaelis-skolan. Der lärde han praktiskt känna den äldre vokalmusiken, och derifrån gjorde han till fots utflykter till Hamburg för att höra orgelspelaren Reinken och till Celle för att höra fransk instrumentalmusik af dervarande hofkapell. 1703 blef B. violinist i Weimar, s. å. organist i Arnstadt, hvarifrån han besökte Lübeck för att studera Buxtehude, 1707 organist i Mühlhausen och 1708 hoforganist i Weimar. Der gjorde han bekantskap med den italienska kammarmusiken, och der skref han några af sina bästa kantater samt utvecklade hela glansen af sin orgelkonst, så i komposition som spel. En tillämnad täflan i Dresden med den berömde organisten Marchand undveks af den senare genom en hastig afresa.

1717 blef B. hofkapellmästare i Köthen, och nu uppstodo till stor del hans violin-, cello-, flöjt- och orkesterkompositioner äfvensom hans s. k. Fransyska sviter och 1:a delen af Das wohltemperirte klavier. Efter 1723, då han blef kantor vid Thomas-skolan i Leipzig, skapade han, äfven nu såsom direkt följd af sitt ämbete, sina större vokalverk. Undantagandes ett besök i Postdam (1747), dit han blifvit inbjuden af Fredrik den store, lefde B. i Leipzig i sträng tillbakadragenhet. Han var 2 gånger gift och hade 20 barn. På sista tiden blind, dog han i Leipzig d. 28 Juli 1750.

Uppriktigt religiös, pligttrogen och anspråkslös, arbetsam, kraftig och sjelfständig, patriarkaliskt framlefvande sitt lif inom trånga gränser, erbjuder B. bilden af någonting borgerligt medeltidsartadt. Det kan icke nekas, att äfven vissa af hans kompositioner förefalla något medeltidsmässiga i sin styfva form, som stundom påminner om en Albr. Dürers kantiga konturer och brutna mantelveck, under det återigen andra genom sina barockt snirklade manér erinra derom, att B. på samma gång var barn af sin egen tid. Men likafullt äro hans bättre tonsättningar af en sådan universalitet, att de för alla tider skola stå såsom i sitt slag oöfverträffliga uppenbarelser. Ingen fördom kan vara mindre berättigad än den, att B:s fugor i allmänhet endast äro kallt förståndiga experiment af matematisk beräkning. Om än af honom många sådana verkligen finnas, der formalismen och tankearbetet förherska, så utgöra dessa likväl ej alla; det fins ock dem, der en visserligen alltid häpnadsväckande kombinationsförmåga endast användts såsom medel att i en egendomligt stilfull form fasttrolla och dölja det rikaste lyriska innehåll. B:s känsla har skyggt dolt sig i en hård form, bakom hvilken hon väl låter sig anas, men icke fasttagas, på samma sätt som den arabiske astrologens i jorden sjunkna paradis väl lät sig genom aflägsna toner förnimmas, men gäckade hvarje försök att ur den flinthårda marken uppgräfva detsamma i dagen.

B:s hederstitel af »tyska tonkonstens fader» skulle kunna utsträckas till den af en centralpunkt för musikhistorien öfver hufvud. Få tonkonstnärer ha nämligen i samma grad som B. bildat på en gång kulmen för den äldre musiken och grundvalen för den nyare. Han bragte den stränga stilen, hvars spets är fugan, till dess högsta möjliga fulländning och stadgade tillika det moderna harmoniska systemet. Äfven rytmens resurser bragte han till mångfaldigare användning. I melodibildningen eger B. väl icke italienarnas plastiska behag, men mera djup. Den tematiska konsten beherskar han som få, och i motivisk konseqvens eger han måhända endast en jämnlike: Beethoven. Alla dåtida och föregående musikformer odlade han, och från alla håll tog han intryck och lärdomar, ej blott från inhemska kompositörer (Böhm, Buxtehude, Kuhnau, Pachelbel), utan ock från italienska (Lotti, Vivaldi) och franska (Couperin).

Att här uppräkna alla de kompositioner af B., hvilka bevarats åt efterverlden (en stor del har, sannolikt för alltid, gått förlorad), förbjuder utrymmet; endast några af de vigtigaste kunna antecknas. Till dem höra bland de vokala verken de många kyrkokantaterna, hvilka äro att räkna bland B:s friskaste och yppersta skapelser. Vidare hans »passioner», hvaraf endast 2 äro i behåll: Matteus-passionen (uppförd 1729) samt den något tidigare och mindre fullkomliga Johannespassionen. Denna passionsmusik är att anse såsom en idealiserad form för de inom kristna kyrkan sedan gammalt vanliga, qvasi-dramatiska framställningarna ur Kristi pinohistoria. Judafolket, öfversteprestern, lärjungarna m. fl. och framför allt Kristus sjelf äro der karakteriserade med en stundom öfverraskande dramatisk styrka, och genom det hela flätar koralen sina brinnande böner och andäktiga betraktelser. Ett i anläggningen beslägtadt verk är det älskliga Weihnachtsoratorium (1734). Magnificat, som utmärker sig för en hos B. mindre vanlig korthet och koncentration, samt Höga messan (1738) höra äfven till hans sublimaste alster, särdeles genom de storartade chörerna, hvaremot ariorna i allmänhet förefalla något föråldrade.

Så stor B. var i sina tonsättningar för menniskoröster, var hans genius likväl allt för absolut musikalisk för att icke ega sin egentliga tyngdpunkt inom instrumentalmusiken. Och här är det i synnerhet orgeln, som är hans centrum och utgångspunkt, ja orgeltonen klingar igenom allt hvad han skapat. Mot det innerligare religionsbehof, som den Spenerska pietismen närde och för hvilket den djupt anlagde B. (ehuru sjelf ingalunda pietist, såsom man falskeligen trott) icke kunde förblifva alldeles främmande, bildar hans förkärlek för den objektiva och liksom öfver det individuelt menskliga upphöjda orgeln ett slags motvigt, som gör, att hans kyrkmusik är icke blott religiös, utan specifikt kyrklig. Hans orgelkoraler äro måhända det egnaste han skrifvit. Å andra sidan vittna hans sviter, sonater, »partier» samt konserter för olika tonverktyg om hans mångsidighet. Ett hedersrum intager Das wohltemperirte klavier (I 1722, II omkr. 1740). I 48 preludier och lika många fugor i alla tonarter skapade han der icke blott mästerstycken af kontrapunktisk konst, utan tillika genrestycken af den mest omvexlande karakter, från det högtidligaste allvar till en stundom muntert lekande, stundom egensinnigt nyckfull humor.

B:s inflytande såsom lärare var ofantligt; den närmaste efterverldens både praktik och teori (sonen Ph. Emanuels klaver-, Marpurgs kontrapunkt- och Kirnbergers harmoni-lära) grunda sig på honom. Klavértekniken omdanade han alldeles och såsom orgelspelare står han ännu i dag oupphunnen.

Vårt sekel tillhör äran af att hafva återupplifvat det länge förlamade intresset för B. 100 år efter det Matteus-passionen först klingade genom Tomaskyrkan i Leipzig genljöd den under Mendelssohns anförande i sångakademien i Berlin. 100 år efter det mästarens ögon för evigt slötos, bildades i Leipzig ett Bach-sällskap, med uppgift att småningom söka åstadkomma en så vidt möjligt korrekt och fullständig upplaga af B:s tonskapelser. Namnet Sebastian Bach ingår också nu mera såsom en väsentlig faktor i chorföreningarnas program, i virtuosernas pièces de résistance, till och med i lärlingens skolchema. — B:s vigtigaste biografer äro sonen Ph. Emanuel och Agricola (i Mizlers »Musikbibliotek» 1754), Gerber (1790), Forkel (1802), Hilgenfeld (1850), Bitter (1865), och framför allt Spitta (1873—80). Monografier skrefvo Lindner, Mosewius, v. Bruyck, Franz m. fl. *A. L.*

Verklig eller fingerad tonmålning?

Ja det är frågan. Hvilketdera skall man föredraga? Vår realistiska tid torde nog blifva allt mera böjd att gifva Händels målning af en verklig flugsvärm företräde framför Mendelssohns af en fantiserad elfdans. Då vi nyss i Ladugårdslandskyrkan hört flugkörn ur Israel och samtidigt äro i tillfälle att på Stora teatern återupplifva bekantskapen med Midsommarnattsdrömmens fésaga, skall det ega dubbelt intresse att just nu erinra om hvad Händels skarpsinnige biograf Friedrich Chrysander säger i anledning af först nämda kör och dess efterbildningar. Det lyder som följer.

Originaliteten i denna kör beror på dess ackompagnement, särskildt uti båda

violinerna och alten, hvilka för oss framställa flugsvärmen i rosigt harmoniskt surrande och handgriplig naturlighet. Denna tanke, som här hos Händel träder i dagen fullt ny och utan föregångare, har att uppvisa ett rikt stamträd af medvetna och omedvetna efterhärmare. De moderna eftersägarne hafva blott vexlat föremål och öfverflyttat det, som Händel i retande friskhet aflyssnat det kreaturligt lefvande, på elfvor, spöken och drömbilder, således på varelser, hvilka blott genom det reflekterande förståndets band sammanhänga med naturen och hvilka, med all sin kanske djupa mening och poetiska skönhet, dock såsom föremål för musikalisk gestaltning sakna all natursanning — hvarför ock ingen objektiv måttstock finnes för bedömmande af sådan musik. Och nödvändigt följer deraf vidare, att dessa moderna bilder, såsom beroende af vissa dem uppbärande tidsstämningar, äfven i och med det dessa stämningar försvinna gå förlustiga sin stödjepunkt och förblekna, under det Händels flugsvärmar måste synas lika lifssanna och muntra för alla slägten. Skilnaden mellan ideal efterbildning af naturföreteelser och musikalisk-realistisk efterbildning af fantasiskapelser är för konsten en stor och vigtig skilnad, som till sist utlöper i motsatsen mellan allvar och gyckel: och man kan väl ej undgå att erkänna, att det icke är något tecken på konstens sundhet, när en musikalisk-realistisk framställning försökes äfven der, hvarest icke verklig, utan blott härledd natur är för handen. Den bildande fantasien är visserligen högst mäktig och härlig i sitt gebit, men dock en torftig sak såsom surrogat för naturen. Må man en gång allvarligare än hittills taga detta i betraktande!

Om rationel pianoundervisning.

lakttagelser och råd af en gammal pianolärare.

II.

Den artikel om pianot, som i förra numret inledde denna uppsats, visade oss att det mycket förkättrade och af många så ringaktade pianot har förespråkare, hvilkas ord måste väga tungt i vågskålen. Enligt prof. Riehls dom är pianot helt enkelt oumbärligt i vår musikverld. Komponisterna behöfva det, den tekniska undervisningen kan ej undvara det, såsom encyklopediskt instrument gör det oss bekanta med alla musikliteraturens alster i deras melodiska och, hvad mer är, harmoniska rikedom, om också ej detta med skäl s. k. »orkesterinstrument» kan uttrycka orkesterns genom dennes olikartade instrument betingade omvexling af olika klangfärg i den harmoniska väfnaden.

Pianot, sades det, är också hemmets, företrädesvis qvinnans instrument, och särskildt — hvad prof. Riehl ej påpekade — är det af stor vigt såsom enda lämpliga och tillräckliga ackompagnementsinstrument till sången. Om än — såsom prof. Riehl till sist anmärker — pianot äfven är instrumentet för omusikaliskt folk, så böra vi dock erkänna, att hemmet skulle genom dess afsaknad gå miste om mycket af den poesi och konstnjutning, som nu pianot bereder det. Med alla obehag som pianot kan förosaka måste vi alltså fastställa, att dess goda egenskaper äro långt öfvervägande dess dåliga, och att dessa senare äro i de flesta fall förorsakade af dess missbrukande. Beträffande pinsamheten af »de första grundernas inlärande» för dem som måste vara öronvittnen härtill, så skulle helt visst obehaget ej vara mindre, om pianot blefve undanträngdt af violinen eller något blåsinstrument. För öfrigt kan den tekniska undervisningens början göras mindre öronpinande än hvad vanligen sker, om en rationel metod dervid användes.

Det behagliga eller obehagliga intryck våra nerver erfara af pianospelet beror också mycket på egenskaperna hos sjelfva instrumentet. Ett piano med vacker klangfull ton och väl stämdt kunna vi höra med nöje, då deremot ett »gammalt skrälle» eller äfven ett nytt ostämdt piano är vedervärdigt att höra. Det är gifvet att mången af bristande tillgångar måste nöja sig med ett gammalt instrument och ej har råd att utbyta ett sådant mot ett nytt, men det är också ofta fallet, att den som verkligen har råd att genom byte eller köp skaffa sig ett godt instrument, tycker det gamla skrället vara godt nog till »lektionsinstrument.» Detta är en grundfalsk åsigt. Det gamla instrumentet kan pro primo aldrig hålla stämning (motsatsen är sällsynt) och detta inverkar högst menligt på barnens gehör och känsla för ren harmoni. Vidare äro vanligtvis gamla pianon alltför lättspelta. Visserligen äro ej hårdspelta instrument att rekommendera för nybörjare eller klena elever, men erforderlig styrka i fingrarna, som så småningom vinnes, kan aldrig erhållas genom de gamla utspelta instrumenten, hvilka äro mera egnade till att döda än lifva hågen för spelning hos så väl nybörjaren som den mera försigkomne.

Ett godt instrument är alltså nödigt för en rationel undervisning såsom vilkor för danande af elevens öra och tekniska förmåga. Valet af ett sådant bör derför gerna anförtros åt en kompetent person, som kan bedöma instrumentet i afseende på soliditet, jemn och vacker ton samt god touche. Ju större omsorg i allmänhet nedlägges på val af instrument, ju större säkerhet finnes för att våra instrumenthandlare förse sig med goda sådana. Vid inträdet i en sal eller salong möter vårt öga ofta nog ett ståtligt pianino, som väl kostar sina 1,000 kronor och derutöfver. Slå vi upp ett sådant och profva det, få vi ganska ofta höra en mycket ojemn ton, gäll i diskanten, dof eller klumpig i basen, här och der några toner af helt annan klang än de öfriga och en touche för lätt här, för tung der. Sådana instrument äro allt annat än angenäma och helsosamma att behandla. För samma pris som ett sådant dåligt instrument betingar skulle en kännare ha utvalt ett vida bättre, till och med lika elegant såsom möbel betraktadt. Är man ej sjelf kompetent att döma om instrumentens verkliga godhet och värde i den dubbla egenskapen af salongs- och undervisningsinstrument, bör den sakkunniges råd ej föraktas. Det fins äfven en skala för instrumenthandlarnes omdömesförmåga, om vi ock tänka det allra bästa om deras samvetsgrannhet.

Sedan jag nu yttrat mig om undervisningsmaterialet öfvergår jag till mitt egentliga ämne: sjelfva pianoundervisningen. Det är en allmän klagan att denna bibringas i allt för vidsträckt omfång. Antingen musikanlag förefinnas eller ej skola barnen sättas till pianot. Det kan ej heller förnekas att på pianospelning ödes mycken tid och kraft, som kunde användas på bättre sätt, på inhemtande af andra kunskaper t. ex. i teckning, handarbeten, slöjd m. m. och det barn som afgjordt icke har musikaliska anlag borde då till egen och många andras båtnad varda befriadt från idkande af musikalisk konst. Det är visst sant, att anlagen kunna ligga dolda hos barnet, att hågen kan väckas under arbetet eller vid mognare ålder, och förhoppningarne härom äro kanske ofta orsaken till föräldrarnes orubbliga beslut att barnen skola spela, äfven om inga anlag spörjas hos dem. Pretentionerna på resultatet af undervisningen ställas också ej särdeles högt af många föräldrar, synnerligast sådana, som sjelfva ej idkat den musikaliska konsten med allvar. »Det kan alltid blifva dem till gagn och nöje att kunna spela», heter det, »om också de ej komma längre än att de kunna spela dansmusik och några små salongsstycken; — att utbildas till artist är visst icke meningen» — detta resonnemang inleder ofta lärarens presentation för eleven. Hvad skall nu den stackars musikläraren göra, som får det hedrande uppdraget att utbilda sådana konstidkare eller musikanter? Afsäger han sig eleven till fromma för konsten, kan han vara viss på att det nog finnes andra, som äro mera måna om förtjensten. Tager han emot eleven och finner den omöjlig, så bör han derom underrätta föräldrarna, och äro dessa förståndiga, så låta de i så fall det stackars barnet sluta med sitt lönlösa arbete. Att endast få arbeta med verkligt musikaliska elever är väl ett önskningsmål, som ingen lärare lyckas uppnå. Anlagen äro naturligtvis i de flesta fall medelmåttiga och läraren får vara nöjd om det går jemnt framåt och eleven är uppmärksam, läraktig och flitig. — Den godtköpsundervisning, som nu är så allmän i fråga om pianospelning, och hvarom tidningarnes annonser dagligen vitna, utöfvar ett ganska skadligt inflytande såväl derigenom att det goda priset lockar odågorna in på musikidkandet, som ock derutinnan att en dålig undervisning från början bibringas eleven, hos hvilken ovanor innötas, som dugliga lärare sedan ha mycket svårt att utrota — om detta ens blifver möjligt. God vara, dyr vara: det är en sats som är axiomatisk. Ett obe-

stridligt faktum är att genom godtköpsundervisningen, som anses god nog för nybörjaren och »de första grunderna», de flesta elever förfuskas, och upprifvandet af den odugliga grunden blir mera dyrköpt genom bygnadsarbetets fördröjande, än om en god, om ock något dyrbarare grund lagts från början af en skicklig grundläggare. En lärare eller lärarinna, som har verklig på studier och erfarenhet grundad förmåga att lära och derför är förtjent af förtroende, vet att värdera sitt arbete högre, än att kasta bort det för en spottstyfver. Bedröfligt nog tvingar dock nöden dertill under stundom. Bland den mängd som nu undervisar i pianospelning är det säkert ej så många, som kunna visa sig kompetenta dertill. Åtskilliga kunna väl förete betyg om studier vid vår musikakademi eller för framstående pianister, men huru pass fullständiga dessa studier varit, torde man ej kunna få visshet om, och äfven med rätt goda tekniska studier, att döma efter visad färdighet på instrumentet, kan den pedagogiska förmågan af rationel undervisning likväl saknas. En musikundervisningen kontrollerande myndighet, en examenskommission, inför hvilken praktiska prof på nödig lärareskicklighet kunde aflägga, och som på grund af dessa egde att utfärda graderade betyg för kompetens till elementar- eller högre undervisning vore väl den bästa garanti som kunde erbjudas för vinnande af goda musikaliska lärarekrafter. De akademiska betygen hafva naturligtvis sitt värde för sig. Sålunda dokumenterade lärare skulle säkerligen ha goda utsigter att företrädesvis blifva anlitade af föräldrar, som vore måna om bibringande af en, om än dyrare, dock verkligt god undervisning efter en metod, som säkrast leder till målet på en förnuftigt pedagogisk väg.

Min åsigt om beskaffenheten af en sådan företrädesvis elementar-undervisning är det som jag har att framställa, och den anvisning jag i afseende härpå har att gifva, torde, som jag hoppas, kunna blifva till något gagn, om än mången kan finna ett och annat af hvad jag har att säga sjelfklart, annat åter tvifvelsamt. Det är emellertid ej på lösa hugskott utan på rationel grund och mångårig beprövad erfarenhet min metod är bygd.

FÖLJETONG.

Marie Antoinette

såsom musikens beskyddarinna.

Skiss af L. Erbach.

Denna olyckliga, i många fall så misskända furstinna, var en entusiastisk vän af musiken, som hon med värme gynnade och befordrade. Hade hon utbildat sin talang i denna konst, skulle hon ofelbart ha åstadkommit någonting ovanligt. Hon sjöng små franska arier med mycken känsla och smak och gjorde betydande framsteg under ledning af sin musiklärare, den då mycket berömde komponisten Sacchini. Efter dennes död utnämndes Sapio till hans efterträdare; under tiden hade revolutionens skräckhändelser gripit så vida ikring sig, att drottningen ej hade uppmärksamhet för annat än dennas brusande stormar.

Under drottningens lyckligare dagar hade Gluck på hennes begäran blifvit kallad från Tyskland till Paris. Han kostade statskassan ej det ringaste, ty drottningen betalade allt ur sin egen börs och öfverlemnade åt honom inkomsten af hans operor, hvilka inbragte åt teatern oerhörda summor. Marie Antoinette bekostade helt och hållet sångaren Garats musikaliska uppfostran och bestämde åt honom en pension för sina privatkonserter.

Drottningen var äfven en stor beskyddarinna af den berömde violinisten Viotti, som äfven var engagerad för hennes musikaliska aftonunderhållningar. Innan Viotti började sitt spel vid dessa tillfällen, gick drottningen ej sällan omkring i konsertsalen under det hon på sitt älskvärda sätt yttrade till de närvarande: »Mina herrar och damer, jag ber er vara riktigt stilla och uppmärksamma och ej samtala med hvarandra under det Viotti spelar, ty det stör honom ganska mycket under hans härliga föredrag.»

Gluck komponerade sin »Armida» såsom en personlig hyllning åt Marie Antoinette. Denna intresserade sig också ofantligt mycket för nämda operas framgång; ja hon lät innan uppförandet af densamma inför sig föredraga alla musikstyckena i operan. Gluck försäkrade att han ständigt förändrade sina kompositioner efter det intryck de gjorde på drottningen. Då han en dag utträdde ur furstinnans rum, der han nyss förut till hennes stora belåtenhet gått igenom ett af styckena i operan, sade han till prinsessan Lamballe, som lyckönskade honom till hans framgång: »Ack, dyra prinsessa! för att framställningen skulle kunna blifva lyckad behöfde jag två hufvuden, af hvilka det ena måste likna drottningens, det andra ert eget.»

»Åh!» inföll prinsessan leende, »det är lätt hjelpt, vi behöfva ju endast låta måla af oss.»

»Nej, nej», utropade Gluck lifligt, »jag menar verkliga, lefvande hufvuden; mina sångerskor äro öfver all beskrifning fula, men Armida och hennes förtrogna måste vara sköna.»

Huru stor »Armidas» framgång för öfrigt var, och hur mycket än detta mästerverk förtjenade ett sådant resultat, så måste dock för att hålla oss till sanningen sägas, att ingen hade högre tankar derom än Gluck sjelf; han var ända till »ursinnighet» förälskad i sitt verk och yttrade inför drottningen att Frankrikes luft gifvit nytt lif åt hans musikaliska genius och att anblicken af drottningen ledt hans ideer i den riktningen, att hans sista kompositioner liknade henne och alltså voro lika upphöjda och himmelska, som hon sjelf var.

Den första konstnärinna, som öfvertog Armidas rol var M:me St. Huberti. Drottningen satte mycket värde på henne; hon var första sångerskan vid franska operan, tyska till börden, och af Gluck varmt rekommenderad för sin vackra röst. På drottningens begäran instuderade Gluck sjelf Armidas rol med Huberti, Sacchini gaf henne på Marie Antoinettes befallning undervisning i den italienska sången, och M:lle Bertin, drottningens modist, fick i uppdrag att förfärdiga kostymerna för denna rol. Drottningen var frikostigare mot Huberti än mot någon annan konstnärinna och betalade ofta hennes skulder, hvilka ej voro obetydliga, ty Huberti klädde sig som en furstinna när hon skulle föreställa en sådan.

Glucks öfvertygelse om värdet af hans egna verk uppväckte afund hos hans medtäflare om publikens gunst, den berömde dansören Vestris, åt hvilken han lemnade föga spelrum för utvecklandet af grazien i dennes konst, hvarför också häftiga strider uppstodo emellan dem; ja man hyste länge den farhågan, att »Armida» ej skulle göra någon lycka, emedan man lemnat så litet spelrum åt baletten i den samma. Gluck åter, som i sitt egensinne ej ville ändra en enda not, lät Vestris förstå, att denne sjelf fick förfärdiga en balett åt sig och dervid finge gå sin egen väg, men att det illa anstode en konstnär, hvars hela förtjenst låg koncentrerad i hans fötter, att vilja fuska in någonting i ett sådant verk som »Armida».

»Mitt ämne har jag erhållit», tillade han, »från den odödlige Tasso, min musik är logisk och komponerad efter mitt sinne; derför är det också föga plats här för caprioler; hade Tasso funnit för godt att göra Rinaldo till dansör skulle han ej framstält honom såsom krigare.» Rinaldo var nämligen den rol, som Vestris ville ha sin son tilldelad; genom drottningens bemedling fogade sig Vestris slutligen efter Glucks anordningar.

Maria Antoinette var för öfrigt äfven en stor beskyddarinna af den unge Auguste Vestris, dansens gud, såsom han kallades. Han förlorade aldrig drottningens gunst, om han än ofta lemnade ur sigte den aktning han var skyldig publiken och ej sällan vägrade att dansa. Ja, en afton, då sjelfva drottningen befann sig på teatern, nekade han att uppträda och tog någon obetydlighet till förevändning. Han blef ögonblickligen arresterad. Hans far ilade i förskräckelsen öfver sonens djerfhet så fort han kunde till prinsessan Lamballe och anropade henne om att hos hennes majestät söka utverka hans sons befrielse.

»Min son», jämrade han sig, »anade ej att drottningen hedrade teatern med sin närvaro; hade han det vetat, hur skulle han då ha kunnat vägra att dansa inför sin huldrika välgörarinna?! Jag är öfver all beskrifning bestört öfver detta missförstånd mellan de båda husen Vestris och Bourbon, då dessa hittills lefvat i största harmoni med hvarandra, allt sedan vi kommo från Florens till Paris; min son är djupt

bekymrad och skall sannerligen dansa alldeles förtrollande, om bara hennes majestät täcktes gifva befallning om hans frigifvande.»

Dessa utgjutelser af den gamle Vestris blefvo ordagrant meddelade drottningen; hon skrattade godt åt Florentinarens anspråksfullhet och sände genast sin page med ordres om att ofördröjligen försätta Vestris den yngre i frihet.

Sedan denne derefter utvecklat hela behaget i sin konst, gaf drottningen högljudt tillkänna sitt bifall, och då hon beredde sig att lemna teatern, trädde Vestris, far och son, emot henne vid ingången till logen för att betyga henne sin tacksamhet.

»Ah, se hr Vestris», sade drottningen vändande sig till fadern, »Ni har sannerligen aldrig dansat så väl, som er son gjort i afton.»

»Ganska naturligt, Ers Majestät», svarade Vestris d. ä., »jag hade ej heller någon Vestris till lärare.»

»Då är verkligen er förtjenst så mycket större», återtog drottningen. Jag erinrar mig ännu med nöje hur Ni och mademoiselle Guinard dansade menuett à la cour.»

Vid dessa nådiga ord lyfte den gamle Vestris upp sitt hufvud med den grace, som så mycket utmärkte honom. Den gamle mannen hade dock med all sin löjliga fåfänga mycket af en riddare i sitt väsen.

Gluck vann med sin »Armida» lysande framgång, hvilket i hög grad fägnade drottningen och spred stor modlöshet i det fientliga lägret bland Piccinis anhängare.

Till våra ärade prenumeranter.

Då vi taga oss friheten med tidningen bifoga prenumerationslistor, innebär detta å vår sida ingalunda någon fordran eller ens en uppmaning till anskaffande af nya prenumeranter, hvarför vi hoppas att de ärade prenumeranterna ej må såsom en närgångenhet betrakta sändandet af dessa listor, dem det ju står fritt att låta genast hamna i papperskorgen. Då emellertid ökadt prenumerantantal är behöfligt för undgående af ekonomisk förlust och för tryggad fortvaro åt Sveriges enda musiktidning, hafva vi ej tvekat söka bereda tillfälle för dem, som kunna nitälska för tidningens bestånd och större spridning, att hos vänner och bekanta väcka intresse för Svensk Musiktidning och bland dem vinna prenumeranter å densamma.

Om vilkoren för prenumeration, äfvensom för den erbjudna provisionen, upplyser såväl listorna som annonsen å tidningens sista sida. Ödmjukeligen

Redaktionen.

Vår Pristäflan.

Obs. annonsen å sista sidan.

Från Scenen och Konsertsalen.

Mars.

Stora Teatern. 1. Cherubini: Vattendragaren.
» » 2. Hallström: Neaga (Frk. Ek, Paraschiva: Fru W. Strandberg).
» » 4. » Neaga (Frk. Grabow, Paraschiva: Frk. Janson).
» » 6. Gounod: Faust (Faust, Mefistofeles, Valentin: Hrr Ödmann, Willman, Forstén; Margareta, Siebel, Martha: Frkn. Ek, Karlsohn, Janson).
» » 8, 9, 11. Auber: Den svarta Dominon (Adèle: Frk. V. Andersson; Brigitta, Petronella, Ursula: Fruar Edling, W. och Ch. Strandberg; Gertrud: Frk. Janson; lord Elfort, Juliano, Horace, Gil Perez: Hrr Ohlson, Torslow, Ödmann, Janzon).
» » 10. Mendelssohn-Barth: En Midsommarnattsdröm.
» » 12. Mozart: Trollflöjten (Frk. Spångbergs 1:a debut »Pamina»).
Nya Teatern. 1,2,5. Suppé: Afrikaresan.
» » 12. Bouillard: Niniche (Fru Cysch).
Södra » 1—3, Poise: Godnatt granne.
» » 5—12. » » »
» » 4. Hervé: Lilla Helgonet (1:a akten).
Ladugårdsl.kyrk. 4. Musikföreningens Händel-Bach-konsert (10:de kons.).
Musikal. Akad. 7. Rich. Anderssons konsert.
» » 10. Filharmoniska Sällskapets första konsert (dir. A. Hallén).

Hufvudstadens musiklif har under dendenna månads förra hälft erbjudit ovanligt mycket af intresse. I första rummet må nämnas Musikföreningens tionde konsert till firande af 200-års-minnet af Händels och Bachs födelse. Till utförande kommo pastorale, aria och hallelujakören ur Messias samt första afdelningen ur Israel i Egypten, allt af Händel; ett preludium för orgel, trenne nummer ur h-mollmessan och en aria ur kantaten »Ach wie flüchtig» voro exponenter för Seb. Bachs kyrkomusik. Den talrika kören räknade omkring 160 medlemmar, orkestern omkring 60, i det omkring hofkapellet, som utgjorde kärnan, grupperade sig amatörer och elever från konservatoriet; det hela stod under ledning af förste hofkapellmästaren L. Norman, hvilken, oaktadt hans helsotillstånd under senaste tiden varit allt annat än godt, likvisst infann sig på sin post och med vanlig fasthet sammanhöll denna väldiga kör. — Vid konserten biträdde fru Edling, hrr S. Smith och A. Lagergren, hvarförutom d:r Svedbom ledde Bach-körerna.

Filharmoniska sällskapets första konsert var äfvenledes ett événement inom vårt musiklif. Äfven denna gaf åt Bach och Händel en minnesgärd medelst en präktig choral a capella ur den förres Matteuspassion och en aria ur den sistnämdes opera Rinaldo, hvilken sjöngs af fröken Spångberg. Ovana vid offentligt uppträdande och derutaf föranledd rädsla eller kanske tillfällig indisposition lade liksom sordin på det eljest om god skola vittnande föredraget. Hennes röst är onekligen vacker och sympatisk. Härpå följde ett instrumentalnummer, Bargiels pianotrio op. 37, spelad af pianisten hr Andersson och k. kammarmusici Zetterqvist och Carlson. Den förstnämnde dominerade stundtals för mycket. Aug. Södermans båda kompositioner, »Ternernes Sang» ur Halte Hulda och »I Ungdomen» mottogos med uthållande applåder. Åhörarne elektriserades af det friska lifvet i den senare kören. Blott den förstnämda gafs da capo. Den senares längd förbjöd detsamma, men torde den vara välkommen åter framdeles. Brahms vals ur Liebeslieder för blandad kör sjöngs med god rytm och nyansering; i öfrigt är den ett helt anspråkslöst stycke. Slutligen gafs en komposition utaf en berömd tysk tonsättare, Joseph Rheinberger, nemligen »Toggenburg», Romanzen-Cyclus für Soli und Chor; deri förekommande körer visa tonsättarens stora förmåga att skrifva effektfullt för rösterna. Trion för 2 sopraner och alt hade en nästan italiensk kolorit och gjorde så mycket bättre effekt, som de uppträdande solisterna, fröken Spångberg, en musikälskarinna och fru M. Pettersson, voro i besittning af vackra röster. Trots den allvarliga, nästan klassiska hållningen i denna komposition var ändock den romantiska stämningen väl träffad. — Vid den starka applåd, som följde konsertens afslutning framträdde sällskapets dirigent hr A. Hallén, som under aftonens lopp visat sig vara en lyckligt utrustad köranförare. När efter längre samarbete anförare och körmedlemmar ännu bättre förstå hvarandra, skola antagligen mycket vackra resultat framgå ur det nya Filharmoniska sällskapets verksamhet, ty redan nu fanns föga att anmärka, så t. ex. var sången, om man undantager den högt uppdrifna och ganska svåra sopranstämmans parti i Ternernes Sang, i allmänhet ren och förbunden med säker ansättning.

Slutligen må nämnas hr Richard Anderssons konsert hvarvid, nämda förträffliga pianist utom annat föredrog Schumanns »Faschingsschwank». Konsertens märkligaste nummer var Brahms berömda pianoqvintett op. 34, komponerad 1865, med mycken precision spelad af konsertgifvaren och medlemmar af hofkapellet. Äfven Griegs »Foran Sydens Kloster», soli med damkör, och Jensens ballad »Edward» må anföras. Operasångaren Lundqvist återgaf den sistnämda på ett erkännansvärdt sätt.

Fröken Spångberg gjorde sistl. torsdag sin första debut såsom Pamina i operan Trollflöjten och tycktes för att döma af flera inropningar hafva gjort ett godt intryck på åhörarne. Begåfvad med en sympatisk röst, fördelaktig apparition och dertill på förhand instruerad för scenen skiljde hon sig lyckligt från sin uppgift. Osäkerhet röjdes väl understundom, men flerstädes, såsom t. ex. under arian, voro både mimik, spel och sång särdeles lyckade. —*d*—

Från in- och utlandet.

Hofkapellmästaren Norman, hvars helsa redan vid Musikföreningens sista konsert var svårt angripen, har nu betänkligt insjuknat.

—•—

Rolerna till Victor Massés 3-akts-opera »Paul et Virginie» äro nu utdelade. Paul: hr Ödmann; Virginie: frk Grabow; Mela: fru Edling; mad. de Latour och Margaretha: frkn. Javette och Janson; Domingo, Sainte-Croix och La Bourdonnais: hrr Lundquist, Forstén och Rosén; en negergosse: fröken Karlsohn.

På Stora Teatern äro under inöfning: »Aida» med hr Sellman som Radamés och hr Sellergren som Ramphis, samt »Lohengrin» med hr Ödmann i titelrolen.

Konserter. Fru Agathe Backer-Gröndahl kommer, enl. annons i tidningarna, att gifva en konsert i Musik. Akademiens stora sal d. 17 i denna månad. I slutet af månaden väntas här en konsert af konsertsångerskan fru Axeline Löfgren, född de Berg. Hon kommer att biträdas af sin man, operasångaren Henrik Löfgren, m. fl. artister.

Af främmande musikkonstnärer säges Aug. Wilhelmij, den utmärkte, förut här hörde violinmästaren, och den för oss nye unge pianohjelten Eugène Albert, hvilken nyligen firat stora triumfer i Paris, komma att innan kort låta höra sig här.

Direktör Aug. Meissner, den mångårige anföraren för kapellet i Berns' salong, hade egen konsert i denna lokal d. 26 Febr. och kunde naturligtvis glädja sig åt fullt hus. Det talrika auditoriet underlät ej att visa sin tacksamhet genom talrika bifallsyttringar, hvilka såväl gälde det goda programmet och utförandet som ej minst konsertgifvaren personligen, som så länge och förtjenstfullt verkat i tonkonstens tjenst här i hufvudstaden. En nyhet af gladare slag, som första gången bjöds denna qväll, var det musikaliska skämtet »Tankeläsning» af hr Meissner, hvilket var rätt fyndigt hopkommet utaf kända melodier, som anspelade på bekanta personer och förhållanden härstädes och i vår tid. Den ungerske violinisten och sångaren Miksa Horwath, som en längre tid uppträdt i Berns' salong, sjöng denna afton ganska vackert och förtjenstfullt Max' aria i »Friskytten» samt den svenska visan »Du gamla, du friska, du fjellhöga nord».

—•—

Upsala d. 3 Mars.

Februari månad bjöd Upsala i musikalisk väg på ett par tre kammarmusiksoiréer, rätt väl arrangerade, med omvexlande klassiska romantiska och moderna mästare. Den första aftonen var det lilla konsertrummet synnerligen glest befolkadt, de följande voro raderna fullsatta. L'appétit vient en mangeant!

Utförandet baserade sig på medlemmar af f. d. Gille-orkestern med konsertmästare Schäfer i första violinen. Spelet var något ojemnt, instrumenten delvis icke de bästa. Emellertid gingo några nummer med nämnvärd säkerhet och schwung, till och med Normans tematiskt mästerliga Edurqvartett utfördes med försvarlig reda och godt pli, trots svårigheterna.

Fröken Bergenson hade för en tid sedan stält till konsert å Gillesalen. Den aflopp ej rätt väl. Pianisten, hr Brinck, gjorde sin skyldighet med ärbar talang, men hvarken fröken sjelf, ej heller hennes assistent, tenoristen hr Lundmark, skuro den qvällen några lagrar. De hade också valt ett olyckligt program. Page-arian i Gounods Romeo är framförallt ett »morceau scénique» och skall sjungas med mycken finhet, spirituelt och sarkastiskt, om det skall fram på en konsert, hvilket ej torde vara så lämpligt. Den stora duon i Aïda — sjungen af frk. B., som passar bra till Zelida i Konung för en dag, och hr L., som tillsvidare är lyckad i secondpartier, var allt för mycket en landsortsprestation. Bizets Habanera är ett svårare nummer än våra unga sångelever tyckas föreställa sig. Åtminstone är det tills dato ej lämpligt för frk. Bergenson. Hr Lundmark, som sjöng en svärmande Faust-romance (Boïto), tyckes ej heller vara lämplig för den sortens sång. Så mycket bättre gick Scuderis nötta Serenad, i hvars banala toner en god röst likväl kan göra sig förmånligt gällande. Konserten afslutades af frk. B. med två af hr Brinck skrifna små sånger, som gingo och klingade rätt nätt. »Slutet» var således godt, om än ej »allting».

Aucun.

—•—

Jenny Linds resestipendium skall af musikkonservatoriets lärarekollegium vara föreslaget att utdelas till den genom flera talangfulla kompositioner bekanta tonsättarinnan Valborg Aulin.

—•—

Kristina Nilsson kunde den 28 sistl. Febr. fira sitt 25-årsjubileum som sångerska, emedan hon denna dag 1860 först lät höra sig offentligt i de la Croix' salong, efter att ha studerat sångkonsten först för friherrinn. Leuhusen (då m:lle Valerius) och sedan för Franz Berwald. Inkomsten af konserten var anslagen till den unga sångerskans vidare utbildning. Under konserten, som bevistades af de flesta kgl. familjens medlemmar, skördade den unga debutanten rikligt bifall. Fyra år senare debuterade Kristina Nilsson i »La Traviata» på Théâtre lyrique i Paris.

—•—

Göteborg. I handelsinstitutets sal gafs d. 4 Mars en konsert af klarinettisten Mratz. Programmet upptog Webers qvintett, op. 34, Mozarts Ess-dur-qvintett och Beethovens sonat op. 17. Biträdande voro hrr Levan, Ille, Luzek och Ållander samt fru Mraz, som förtjenstfullt skötte pianostämman i Mozarts qvintett och Beethovens sonat. Hon sjöng äfven, ackompagnerad af frk. Andrée, några sånger, deribland Griegs »Fra Monte Pincio» ur hans sista vishäfte (op. 39 Hansens förlag). Visan är dock komponerad 1870 och sålunda ej ny. — Konsertgifvaren berömmes för mjuk och vacker ton i instrumentet, musikaliskt och säkert föredrag.

—•—

Helsingborg. Fröbergska sällskapet annonserar sin sista representation härstädes d. 16 Mars, då »Sjökadetten» uppföres.

Den 7 Mars gåfvo herrar Astolf Möller och Sigge Brodén i hotell Mollbergs sal den första af sina abbonnementssoaréer, biträdda af violoncellisten Carl Hansen från Köpenhamn samt af ett par musikälskare på platsen, hvilka biträdde med sång. Hr Möllers talang som kompositör och exekutör på piano och orgel är bekant. Af hans kompositioner utfördes »Ave Maria» för tenor, piano, orgelharmonium och violoncell, hvilket musikstycke för ett par år sedan utkom på Cammermeyers förlag. Derjemte spelades utom programmet en af honom för 2 pianon komponerad brillant galopp. Hr Brodén är en ung musiker ex professo, som studerat några år vid konservatoriet i Leipzig och som bosatt sig här för att verka såsom lärare i pianospelning och harmoni. Han ådagalade vid detta tillfälle en rätt betydande talang, hans spel utmärker sig genom både mjukhet och kraftigt anslag, god fingerfärdighet och musikaliskt föredrag, som synnerligen framträdde i ackompagnementet till ett par af violoncellnumren. Hr Carl Hansen spelade »Nocturne» af Goltermann och »Musette» af Lee samt Tarantella af Popper och visade sig som en framstående konstnär på sitt instrument. Violinisten Bloch spelade »Ständchen» af Ersfeldt och »Mazurka» af Wieniawsky med redbart och gediget föredrag. Programmet upptog vidare ett par satser ur en pianokonsert med ackompagnement af orgelharmonium af Hiller samt tre af Brahms' bekanta »Ungarische Tänze», arrangerade af Hermann för piano à 4/ms, viol och violoncell.

—•—

Hernösand. Fröken Alexandra Sandelin gaf d. 4 d:s konsert på musiksalen och uppträdde dervid både som sångerska och pianist. Bland konsertnumren omtalas arior ur »Lucie» samt »Konung för en dag» och »Etude de concert» af Agathe Backer-Gröndahl. Hennes röst bedömes såsom klar och vacker samt ganska omfångsrik och väl skolad. Sångerskan synes med förkärlek dväljas i koloratursferen, hvartill rösten är väl exercerad. Sången tyckes dock allt igenom preglas af en smäktande vekhet; hennes pianospel stämplas företrädesvis af bravur, heter det. Båda tidningarna på platsen berömma frk. S:s prestationer såsom mycket goda och konserten som lyckad.

—•—

Visby. Musikaliska sällskapet gaf i går afton en soaré, som inleddes med ett arrangement för orkester af direktör Söhrling ur Adams melodiösa opera »Konung för en dag», ett af Stockholmarnes älsklingsstycken på de senaste åren. Följde

så Viktor Rydbergs ståtliga ballad »Snöfrid», till hvilken Elfrida Andrée satt en musik, som utgjorde ett värdigt omhölje kring den anslående texten. Ett telegram, uttryckande sällskapets tacksamma erkänsla för den njutning kompositionens utförande beredt, afsändes under aftonens lopp till fröken A. Derpå återgaf frk. Söhrling tvänne smärre stycken af Josephsson och Lindblad med en känsla och ett behag, som vunno i ökad styrka af den omständigheten, att dessa båda stycken på visst sätt kunde sägas utgöra en afskedshelsning måhända på ganska lång tid till sällskapet från denna dess högt värderade och alltid tjenstvilliga ledamot. Fröken S. afreser nämligen i nästa vecka till hufvudstaden för att ytterligare utveckla sina i musikaliskt afseende stora anlag.

Paris. Wagners »Tristan och Isolde», andra akten, gafs nyligen på en af Lamoureux's konserter. Fru Montalba och den unga tenoren van Dyck utförde hufvudpartierna förträffligt, öfriga solister, kör och orkester gjorde också sitt bästa att tolka värdigt det storartade och svåra tonverket. Le Figaro säger att man aldrig bevitnat en sådan hänförelse från publikens sida, som vid detta tillfälle. Wagner tyckes sålunda alltmer falla parisarne i smaken.

— På Cirque dHiver har gifvits en karnevals-konsert med följande program: »Carnaval de Venise», ouvertur af Ambroise Thomas; Carnaval ur »Roma» af Bizet; »carnaval» ur Guirauds orkestersvite; fragment ur Rob. Schumanns »Carneval» (spelad af pianisten M:lle Turpin); »Scene de carnaval» af Massenet; »Le Carnaval», mascarad-balett af Lully; »Chanson der Carnaval» ur Saint-Saëns' »Timbre d'argent», ouverture till Berlioz »romerska karneval»; »Carnaval chinois» och »symphonie oriental af Godard; carnaval antique (Bacchantinnornas dans) ur Gounods »Philemon och Baucio»; Carnaval fantastique (Songe d'une nuit de Sabbat) af Berlioz; »Marche funèbre d'une Marionette» af Gounod.

— Hos Calman Levy har utkommit »La vie et les oeuvres de J. S. Bach, sa famille, ses élèves, ses contemporains» samt »G. F. Haendel, sa vie, ses travaux et son temps», båda dessa verk författade af Ernest David.

London. Philharmoniska sällskapet härstädes har utsatt ett pris af 20 guineer för den bästa konsertouverture. Bland 90 inlemnade har efter sorgfällig pröfning en »dramatisk ouverture» af en i London bosatt tysk, Gustaf Ernest, ansetts bäst och vunnit priset.

Nizza. Det nya operahuset, som uppförts i stället för det som nedbrann för fyra år sedan, invigdes d. 5 Febr. med Verdis »Aida». Det är bygdt efter nutidens fordringar och rymmer 1,500 personer. Kostnaden uppgår till 600,000 fl.

Monte Carlo. Konserterna under ledning af Pasdeloup hafva fått en ny attraktionskraft derigenom att till slut operafragmenter uppföras i kostym.

Wien. Grammans »Andreasfest» har uppförts här. Handlingen, som påminner om »Friskytten», rör sig om en fest i Tyrolen; musiken är fint arbetad, till och med något för fin till den enkla handlingen på landsbygden, och utmärker sig ej för synnerlig originalitet.

— Ponchiellis »Gioconda» gafs här d. 17 Febr. för första gången på tyska. Operan är glänsande uppsatt och rönte stort bifall, hvilket i första rummet torde ha gällt utförandet. Pauline Lucca firade denna afton en stor triumf.

Carlsruhe. Operans märkligaste tilldragelse på senare tid har varit uppförandet af Wagners »Tristan och Isolde», som först gafs på Storhertiginnans födelsedag (d. 3 Dec.). — Man håller nu på att inöfva Halévys af Bizet fulländade opera »Noah», som kommer upp i April. Texten är öfversatt af generalintendenten G. zu Putlitz.

Berlin. Det fruntimmer, som skänkt till Tyska Teatern 100,000 mark, lär vara en fru Grua härstädes.

Danzig. Den romantiskt-komiska operan »Schloss de l'Orme» eller »Der blaue Schuh» af R. Kleinmichel, kapellmästare vid Stadtteatern, gafs å denna scen med stort bifall och många inropningar d. 11 Febr.

Darmstadt. »Kaisertochter», opera i 3 akter af Willem de Haan (text af W. Jacoby) har med stor och, som det synes, välförtjent framgång, gått öfver scenen härstädes. Operan handlar om Karl den Stores dotter Emma och hennes romantiska öde. Musiken berömmes såsom gedigen och dramatisk effektfull, vacker och väl lämpad för rösterna.

I *Hamburg* uppfördes d. 22 Febr. å Stadtteatern en stor opera, »Der schwarze Capitän» af Joseph Mertens, inspektor för Belgiens musikskolor. Operan hade lysande framgång. — På Carl Schultzeteatern har gifvits en annan nyhet: »Fortunato», komisk 3-akts-opera af Adolf Mohr, kapellmästare vid Thalia-teatern. Äfven denna blef väl emottagen af publiken.

— En sedan länge hyst plan att under en gemensam direktion förena de tre teatrarna, Stadtteatern, Thalia-teatern och Altona-teaten lär nu ha förverkligats genom ett associationsfördrag. Direktör Maurice vid Thalia-teatern firade 1881 sitt femtiåriga direktörsjubileum och drager sig nu tillbaka i ro. Hans son öfvertager jämte direktör Pollini den gemensamma förvaltningen. Stadtteatern är reserverad för operan och dramat.

Händels-fester. I Händels födelsestad Halle firades hans födelsedag på festligt sätt. Staden var smyckad med flaggor, och samtliga musikaliska korporationer och sångföreningar nedlade lagerkransar vid hans bildstod. Gudstjensten i Mariakyrkan, på hvars orgel Händel ofta spelat i sin ungdom, erhöll en särskild högtidlig prägel genom utförande af Händelkompositioner. D. 22 Febr. gafs oratoriet »Herakles» af den nya sångakademiens krafter och d. 23 gafs i Marktkyrkan »Messias», med den Mozart-Franz'ska bearbetningen, af den gamla sångakademiens medlemmar. Utmärkta solokrafter hade erhållits i fru Otto-Alvsleben, Fröken Hermine Spies, herr Alvary och Betz. — I *Breslau* gafs »Messias» med en kör af 400 medverkande. — På Stadtteatern i *Hamburg* utfördes ouverturen till Händels »Tillfällighets-oratorium», arier och sånger ur »Alcina» och »Semele» samt partier ur »Joseph», »Israël i Egypten» och »Messias»; 2:a afd. utgjordes af sångspelet »Almira», hvarpå följde en epilog och en scenisk apotheos under triumfmarsch. — I *Köln* gaf man »Samson», och Oratorieföreningen i *Hildesheim* firade Händel och Bach med den senares koral »Lob und Preis sei Gott», Magnificat, cantat och Händels »Dettinger Te deum».

Petersburg. Hans v. Bülow har gifvit flere konserter härstädes och blifvit mycket firad. — D. 1 Febr. dirigerade Rubinstein den patriotiska damföreningens konsert och spelade sjelf solosaker. Den här vid italienska operan anställda M:lle van Zandt från Paris, som gjort stor lycka i den ryska hufvudstaden, sjöng en aria ur »Lakmé» vid samma tillfälle. Fru Sofie Menter uppträdde d. 8 Febr., första gången under denna säsong, på en qvartett-matiné, naturligtvis med stor succès.

Dödsfall.

Bellini, Mario, kapellmästare i Catania, broder till »Normas» komponist, † derst. $^{5}/_{2}$.

Damrosch, Leopold, D:r, Direktör för tyska operan i Metropolitan Opera-House i Newyork, född $^{22}/_{10}$ 1832 i Posen, † d. 15 Febr. i Newyork efter några dagars sjukdom. D. studerade först medicin, egnade sig sedan uteslutande åt musiken och uppträdde som violinvirtuos. Han var 1858 dirigent i Breslau och sedan för sångföreningar på andra orter och grundade hösten 1884 tysk opera i Newyork. D. har komponerat violinstycken, sånger och några verk af större omfång.

Sainton-Dolby, M:me, utmärkt kontraaltsångerska, † i London 64 år gammal. Hon egnade sig uteslutande åt nationel musik och Händels oratorier. Hon var gift med violinvirtuosen Sainton.

Weber, Edmund, pianist och komponist, f. 1838 i Strassburg, † derst. $^{9}/_{2}$.

Svensk Musiktidning 1885

utgifves efter samma plan som förut, försedd med **porträtter, not-illustrationer** och **musikpremie** af **värdefull, lätt utförbar** pianomusik. Pris **6 kr.** för hel årgång (20 nummer), **4 kr.** för half, **30 öre** pr lösnummer. Premien tillfaller blott helårsprenumeranter. Prenumeration sker i Stockholm å tidningens expedition: Huss & Beers musikhandel, **hvarifrån den hemsändes,** hos öfriga hrr musik- och bokhandlare eller å de större tidningskontoren; för landsorten **hälst å posten** eller i bokhandeln. Annonspriset är **20 öre** petitraden; betydlig rabatt lemnas för stående annons i flere nummer.

Frans J. Huss.
Redaktör och utgifvare.

Prenumerantsamlare, som till tidningens expedition i Stockholm insända liqvid för minst 5 exemplar, få räkna sig till godo **10 % provision** eller 1 exemplar af tidningen, för 10 exemplar och deröfver lemnas **20 %** provision.

☞ **SVENSK MUSIKTIDNING** 1884 i elegant band jemte musikpremie säljes till 8 kr. i Huss & Beers Musikhandel, der äfven ***lösa permar*** få köpas till 2 kronor.

Pristäflan.

För uppfyllande af vårt löfte om **musikpremie** till våra årsprenumeranter, hvilken äfven i år kommer att utgöras af prisbelönt pianomusik, få vi härmed inbjuda komponister inom vårt land till täflan. Premien är:

ett häfte om 10—12 sidor, innehållande melodiösa, lätt utförbara 2-händiga pianostycken, hvart och ett af minst en sidas storlek.

Priset är 150 kronor,

som utdelas helst till en enda tonsättare, om denne med insända alster af nämda omfång besegrar alla andra, men annars fördelas bland flere tonsättare proportionaliteter till de bästa styckenas antal och storlek. Kompositionerna böra före 1 nästk. September insändas till Svensk Musiktidnings expedition (Huss & Beers Musikhandel) Stockholm samt förses med motto å såväl manuskriptet som ett detta åtföljande kuvert, innehållande komponistens namn och adress, hvilka kuvert endast för de prisbelönta komma att öppnas.

REDAKTIONEN.

Wendela Andersson

meddelar fortfarande sångundervisning åt qvinliga elever efter Isidor Dannströms metod.
Anmälningar emottagas emellan kl. 10—11 f. m.
Adress: **Sturegatan N:o 36.**

INNEHÅLL: Sebastian Bach (med porträtt. — Verklig eller fingerad tonmålning? — Om rationel pianoundervisning. — Följetong. Marie Antoinette. — Till våra ärade prenumeranter. — Vår Pristäflan. — Från Scenen och Konsertsalen. — Från in- och utlandet. — Dödsfall. — Annonser.

Fritz Arlberg,

Sånglärare.

Hovedvagtsgade 8. Köpenhamn K.

På **Huss & Beers** förlag har utkommit hos alla hrr Musik- och Bokhandlare:

LUDVIG NORMAN:

4 Pianostycken

op. 56.

Pris 1 kr. 50 öre.

IVAR HALLSTRÖM:

»Skall hon väl komma?»

(»ob sie wohl kommen wird?»)

Dikt af M. G. Saphir, komp. för Basröst med piano.

Pris 1 krona.

"MITT RIKE!"

(»Mein Königreich!»)

Dikt af *Carmen Sylva,*

komp. för låg röst med piano.

Pris 75 öre.

Emil Sjögren:

6 Novelletter

för Piano,

op. 14.

2 Häften à 2 kronor.

PÅ VANDRING,

6 Fantasistycken

för piano,

op. 15.

2 Häften à 2 kronor.

CLAIRE:

"Rappelle-toi!"

Polka de Salon

pour piano.

1 krona.

JOHAN STRAUSS:

"På månbelyst lagun",

vals för piano.

1 krona.

STOCKHOLM, TRYCKT I CENTRAL-TRYCKERIET, 1885.